

Itseopiskelumateriaali opiskelijoille | © Helsingin yliopiston urapalvelut

OPI TUNNISTAMAAN JA SANOITTAMAAN OSAAMISTASI

Miksi?

Oman osaamisesi tunnistaminen ja sanoittaminen vaikuttavat merkittävästi työllistymismahdollisuuksiisi. Onkin erittäin tärkeää, että osaat sanoittaa omaa osaamistasi erityisesti työnhakutilanteessa. Osaamisen tunnistaminen auttaa sinua myös omien uravaihtoehtojesi hahmottamisessa: sanoittamalla omaa osaamistasi tunnistat tarkemmin, millaisiin tehtäviin voisit olla sopiva.

Osaamista voidaan luokitella monin eri tavoin. Tarkastelemalla erilaisia osaamisen kategorisointeja voit tunnistaa ja sanoittaa omia osaamisalueitasi. Erilaisten kategorisointien käyttö auttaa sinua tunnistamaan osaamistasi laajemmin, eli huomioimaan useampia erilaisia osaamisen muotoja.

Miten?

Tarkastele oheisia osaamisen osa-alueiden jaotteluja (Kategorisointi 1 ja 2), ja kirjoita pohdintojasi muistiin:

- Mieti, mitä taitoja opintosi ovat kehittäneet. Voit esimerkiksi vilkaista opintosuoritusotettasi ja tarkastella kursseja, joita olet suorittanut. Millaista osaamista kursseilta on kertynyt? Mitkä voisivat olla osaamisesi avainsanoja?
- Miten kuvailisit opinnoissa kerryttämiäsi osaamisalueita mahdolliselle työnantajalle tai henkilölle, joka edustaa itse aivan toista alaa?
- Listaa taitoja, joita ilmennät elämäsi muilla osa-alueilla, esim. töissä, vapaaehtoiskuvioissa, luottamustoimissa, harrastuksissa tai jollain muulla elämän alueella. Mitä olet oppinut? Millaista palautetta olet saanut? Mistä olet nauttinut? Pidä mielessä myös esimerkiksi järjestö- tai vapaaehtoistöiden tuoma kompetenssi, harjoittelu sekä opiskelijavaihto ja muu ulkomailla vietetty aika. Mitä muuta elämänkenttäsi kuuluu? Missä kaikkialla olet päässyt kerryttämään osaamistasi?
- Mitä uusia taitoja haluat hankkia tai mitä taitojasi haluat kehittää edelleen? Miten voisit tehdä sen?

Edessäsi on nyt monia erilaisia osaamisia. Seuraava vaihe on niiden priorisointi: mitkä osaamisesi ovat omasta mielestäsi tärkeimpiä, ja mitä haluat hyödyntää jatkossakin? Näistä keskeisimmistä osaamisista muodostuu henkilökohtainen osaamisprofiilisi, jonka voit kirjoittaa esimerkiksi CV:si ensimmäiseksi kappaleeksi.

Kategorisointi 1. (kuva)

Mukaillen: Eric Carver: Humanisti valmis työelämään – oppiaineiden ja työntekijän näkökulmia työelämävalmiuksien kehittämiseen humanistisessa reaaliaikakoulutuksessa (2006) & Arja Haapakorpi: Nörtti, pömo ja yleisessäntunen – akateemisten urat ja toimenkuvat (2000)

Kategorisointi 2.

- **Substanssiosaaminen / alakohtainen osaaminen:** Opintojen kautta kertynyt ymmärrys ja osaaminen; oman alan teoriat ja sisällöt sekä sen tutkimat ilmiöt ja kysymykset; harrastusten, luottamustehtävien, työkokemuksen jne. kautta kertyvä sisältöosaaminen jne.
- **Siirrettävät akateemiset taidot:** Argumentointi, analyttisyys, kriittinen ajattelu, tutkimusmenetelmiin liittyvä osaaminen, tiedon hankinta ja kokonaisuuksien hahmottaminen, tieteellinen kirjoittaminen, esiintymistaidot jne.
- **Yleiset työelämävalmiudet:** Kielitaito, ongelmanratkaisu, projektinhallinta, ajanhallinta, organisointi, kaupalliset taidot, esiintyminen, vuorovaikutus ja viestintä, monialainen kommunikaatio, johtaminen ja työyhteisötaidot, tekniset / digitaaliset taidot, medialukutaito, eettisyys, arvotietoisuus jne.
- **Itsensä johtamisen taidot:** Reflektointikyky, oman osaamisen tunnistaminen ja kehittäminen, jatkuva oppiminen, epävarmuuden sietokyky, itsemyötätunto, omasta hyvinvoinnista huolehtiminen, priorisointi, tavoitteiden asettaminen ja toteutus, urasuunnittelu jne.